

Dísztal (ún. istoriato tál) - Mucius Scaevola Porsenna király előtt

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	4407 
Alkotó:	Durantino, Guido
Készítés ideje:	1540 - 1560
Készítés helye:	Urbino
Anyag:	majolika
Technika:	festett
Méretek:	átmérő: 26,7 cm magasság: 3,8 cm

Alacsony, peremes talpon széles, sekélyöblű tál, keskeny, kihajló, sárga szegélyű peremmel.

A tál egész felületét a Mucius Scaevola, a római katona legendás hőstettét megelevenítő, vékony sárga sávval keretezett képmező.

A történet szerint i.e. 508-ban, amikor Porsenna, az etruszok királya megtámadta Rómát, Mucius Scaevola beszökött a várost ostromgyűrűbe záró etruszok táborába, hogy a királyt meggyilkolva megmentse városát. A merénylet azonban kudarcba fulladt, mert a római katona a király helyett tévedésből az írnokot ölte meg. Amikor elfogták és a király elé vitték, Mucius Scaevola Porsenna szeme láttára az ott álló áldozati oltár tűzébe tartotta kezét és némán tűrte a fájdalmat. Tetteivel nemcsak a római katonák hősiességéről tett tanúbizonyságot, de sikerült elrettentenie Porsennát a város ostromától, aki a római katonát is szabadon engedte. (Vö.: Livius: *A római nép története a város alapításától*. II. 12.)

A tál bal szélén Porsenna látható katonái kíséretében, a képtér közepén Mucius áll, amint jobbát a lángokba tartja. A háttérben sziklás tájban, folyóparton Róma stilizált látképe. A jelenet fölött a tál egykori tulajdonosa, Nikolaus Rabenhaupt von Suche (?-1538), Alsó-Ausztria kormányzója és felesége, Genoveva Lamparter kettős címere helyezkedik el.

A tál alján a jelenet témáját meghatározó felirat, kékkel festve: *Mutius manu(m) / suc(c)idens*.

Irodalom

- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 151.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 70. (Balla Gabriella)
- Brestyánszky Ilona: *Italienische Majolikakunst. Italienische Majolika in ungarischen Sammlungen*. Corvina Kiadó, Budapest, 1967. - Nr. 34.

